

Faptele Apostolilor - Comentarii Jean Koechlin

Luca, autorul inspirat al cărții „Faptele Apostolilor”, își începe istorisirea cu înălțarea lui Isus la cer, chiar dacă relatase deja acest eveniment la sfârșitul evangheliei sale. Pentru că venirea Duhului Sfânt și toate lucrările care trebuia să rezulte din aceasta, „până la marginile pământului” (v. 8), decurg din prezența lui Hristos în glorie (Ioan 16.7)! Mai mult, acest început confirmă că tot ceea ce vor face apostolii corespunde poruncilor pe care le-au primit de la Domnul (v. 2,8) și va justifica lucrarea lor. „Veți fi martorii Mei”, le spune Isus, pentru că ei se gândeau tot la lucrurile de pe pământ (v. 6). Ei deveneau depozitarii adevărilor minunate cu privire la El: Cel care suferise era acum viu (v. 3). Înălțat la cer sub privirile lor (v. 9), va reveni în același fel, potrivit promisiunii sigure transmise prin îngeri (v. 11). Și ei aveau să vestească aceste lucruri prin puterea Duhului pe care urmau să-L primească în curând (v. 8). Prima strângere după înălțarea Domnului este dedicată rugăciunii și toți apostolii sunt prezenți. Ajunși la sfârșitul istoriei Bisericii pe pământ, să facem în așa fel încât noi să nu fim absenți de la aceea care va fi ultima înainte de întoarcerea Lui (citiți Evrei 10.25).

Petru – un Petru deplin restaurat – ia cuvântul în mijlocul celor dintâi ucenici. Le amintește de sfârșitul mizerabilului Iuda, care se spânzurase (Matei 27.5-8). Ce moarte teribilă, însă ce soartă veșnică infinit mai groaznică (v. 25)! Apoi, sprijinindu-se pe lumina și pe autoritatea Scripturilor, Petru arată necesitatea înlocuirii ucenicului căzut. Doisprezece apostoli trebuiau să fie martorii, într-un fel oficial, ai acestui act fundamental al creștinismului: învierea Domnului Isus (comp. cu 1 Corinteni 15.5). Iosif (zis Iust) și Matia se aflau printre aceia care avuseseră privilegiul de a-L însoți pe Isus în timpul lucrării Sale; probabil că făcuseră parte dintre cei șaptezeci pe care-i trimisese odinioară (Luca 10.1). După ce l-au cerut Domnului, Celui care cunoaște inimile tuturor, să arate alegerea Sa, ei trag la sorți și este desemnat Matia. A trage astăzi la sorți pentru a cunoaște voia lui Dumnezeu nu mai este un lucru potrivit, deoarece acum este prezent Duhul Sfânt și El le dă celor credincioși discernământul de care au nevoie. Este interesant în această privință să comparăm scena de aici cu cea din Fapte 13.2, unde Duhul Sfânt poruncește: „Puneți-Mi deoparte acum pe Barnaba și pe Saul, pentru lucrarea la care i-am chemat”.

Câteva zile s-au scurs de la înălțarea Domnului. Promisiunea Sa, care este și a Tatălui, se va împlini (cap. 1.4). Sub formă de „limbi împărțite, ca de foc” (v. 3), Duhul Sfânt, Persoană divină, coboară pe pământ și rămâne peste ucenici. Imediat, puterea Lui se arată în ei: devin capabili să vorbească în limbi pe care nu le cunoscuseră. Dumnezeu remediază astfel, în har, blestemul de la Babel și le confirmă tuturor că binecuvântarea divină se va întinde peste tot pământul (Geneza 11.1-9). Sărbătoarea iudaică de la Cincizecime strângea an de an la Ierusalim o mulțime «considerabilă» dintre israeliții risipiți printre națiuni. Și această afliuță va fi ocazia celei dintâi mari reuniuni de evanghelizare. Ce subiecte de uimire însă pentru această mulțime! Fiecare poate auzi, în propria sa limbă, „lucrurile minunate ale lui Dumnezeu” (v. 11). Și cei care le vorbesc sunt niște „galileeni” fără carte (comp. cu cap. 4.13 și cu Ioan 7.15). Nu este necesar să faci parte dintr-o elită, nici să fi făcut anumite studii, pentru a deveni lucrător al Domnului. Dependența de El și supunerea față de acțiunea Duhului Său, acestea sunt singurele condiții necesare. De am putea fiecare în parte să le împlinim!

Pornind de la un text din profetul Ioel, Petru le-a demonstrat iudeilor că puterea care acționa în mijlocul lor era de origine divină. Ori de câte ori auzim o lectură biblică, oricare ar fi ea, să nu uităm niciodată că Dumnezeu ne vorbește. Acum Petru le amintește de drumul minunat al lui Hristos aici, jos, de moartea și de învierea Sa, anunțate în mai multe pasaje din Scripturi și atestate de apostoli. Astfel, pe „acest Isus”, pe care poporul îl răstignise, Dumnezeu l-a pus să șadă la dreapta Sa, făcându-L și Domn și Hristos. Ce subiect înspăimântător pentru ucigașii Lui, convingși de o astfel de crimă! Străpunși în conștiință, auditorii sunt cuprinși de căință, am putea spune de teamă și de confuzie deopotrivă. Cum să-L liniștească pe Dumnezeu după o asemenea crimă? În primul rând prin pocăință, răspunde Petru. Aceasta nu este un simplu regret al unei purtări rele, ci o judecată pe care o facem împreună cu Dumnezeu asupra faptelor comise și o abandonare a vechii comportări; ea este deja o primă manifestare a credinței (iată de ce apostolul nu mai are nevoie să-i invite să creadă). Trei mii de persoane sunt convertite și botezate ca urmare a acestei prime predicări.

Capitolul 2 se încheie cu un minunat tablou al adunării la începuturile ei. Ca și astăzi, erau adunări pentru zidire, pentru închinare și pentru rugăciune (v. 42). Noi însă limităm adesea viața adunării doar la aceste manifestări, când ea ar trebui extinsă și în casele celor care o compun (v. 46). „Fiecare suflet a fost cuprins de teamă”, afirmă versetul 43. Sobrietatea și seriozitatea se pot armoniza în mod deplin cu bucuria semnalată la sfârșitul versetului 46. În capitolul 3 vedem cum puterea Duhului Sfânt se manifestă nu numai în cuvintele apostolilor, ci și în lucrările lor. Cerând milostenie de la Petru și de la Ioan, sârmanul olog așezat la poarta „Frumoasă” a templului nu se aștepta nici pe departe la darul pe care avea să-l primească: o vindecare miraculoasă prin credința în singurul Nume, al lui Isus. „Ce am, aceasta îți dau” – spune Petru (v. 6). Când este vorba de dat, noi ne gândim, în general, mai întâi la bani (v. 6) și prea rar la ineputzabila comoară cerească, adică la cunoașterea Mântuitorului, de care avem totuși privilegiul să le facem parte celor din jurul nostru. Ce schimbare pentru acest biet olog! Până atunci, el era „la poartă”, cu alte cuvinte, afară. Acum intră în prezența lui Dumnezeu pentru a-L lăuda (v. 8). Va mai sta vreunul dintre cititorii noștri încă „la poartă”?

Aflând de vindecarea omului neputincios, mulțimea curioasă dă buzna. Toți sunt plini de uimire și de admirație (v. 10). Petru însă le abate imediat atenția de la sine însuși și de la Ioan, punând minunea în dreptul puterii Numelui Isus. Această lucrare demonstrează în mod strălucit viața și puterea în înviere a Celui pe care ei îl dăduseră morții. „L-ați tăgăduit pe Cel Sfânt și Drept”, le declară apostolul, nu pentru a-i condamna, ci ca unul care a înțeles din experiență rușinea acestui păcat (v. 14; Luca 22.57...). „Știu că în neștiință ați făcut așa” (v. 17), adaugă el, confirmând cuvântul Mântuitorului de pe cruce: „Tată, iartă-i, căci nu știu ce fac” (Luca 23.34). Și astfel, ocazia dată aici din nou iudeilor de a auzi Evanghelia și de a se pocăi răspunde la această rugăciune a Domnului. Au în mijlocul lor mărturia Duhului Sfânt rostită prin gura lui Petru și văzută în adunare (cap. 2.44-47). Dacă națiunea, recunoscându-și păcatul, se întoarce acum la Dumnezeu, Domnul va putea reveni; dacă nu, ea nu va mai putea fi scuzată de acum încolo de neștiință.

O lucrare atât de puternică nu poate să nu stârnească împotrivirea lui Satan. Instrumentele lui ne sunt cunoscute: Ana, Caiafa, preoții, bătrânii și cărturarii, pe scurt, principalii responsabili de condamnarea Domnului. Dacă i-ar fi cruțat pe ucenici, prin însuși faptul acesta ar fi recunoscut că au fost nedrepti când l-au omorât pe Învățătorul. Orgoliul îi împiedică să o facă. Ei perseverează în ura lor împotriva Numelui lui Isus. El însuși devenea de atunci încolo piatra de încercare în cel mai înalt grad: pentru unii, „Piatra cap de unghi, aleasă, prețioasă”, iar pentru alții, „o piatră de poticnire și o stâncă de cădere” (comp. v. 11 cu 1 Petru 2.4-8). Versetul 12 este fundamental; el afirmă valoarea unică și necesitatea Numelui lui Isus pentru a fi salvați. Ucenicii sunt recunoscuți că fuseseră împreună cu Isus (v. 13). Dacă vom trăi în mod obișnuit în comuniune cu Domnul, acest fapt va fi remarcat și despre noi. Toată împotrivirea mai-marilor iudeilor nu poate împiedica lucrarea evangheliei

(v. 4), nici închide gura apostolilor, pentru că aceștia au primit de la Dumnezeu Însuși chemarea și misiunea lor (v. 19). Și Cuvântul este în ei „ca un foc mistuitor” (v. 20; Ieremia 20.9).

Petru și Ioan îi regăsesc pe ceilalți ucenici (numiți „ai lor”, în v. 23), le spun și lor hotărârea mai-marilor poporului, după care, în loc să se hotărască cu privire la ce au de făcut, apelează la resursa lor comună: rugăciunea (vezi și cap. 6.4; 12.5,12; 14.23). Ei recunosc, în revolta iudeilor și a națiunilor împotriva lui Dumnezeu și a „Sfântului” Său „Slujitor, Isus” (v. 27), împlinirea Scripturilor (încă parțială, ceea ce i-a făcut pe apostoli să omită să citeze, din Psalmul 2, înfricoșătorul răspuns divin la aceste provocări ale oamenilor). Îndrăzneala este un cuvânt caracteristic acestui capitol (v. 13,29,31) și al cărții în ansamblu, care se încheie aproximativ tot cu acest cuvânt (cap. 28.31). Aceasta nu are nimic de-a face cu energia cărnii, care cândva îl împinsese pe Petru înainte ... și care apoi îl părăsise. Ucenicii o obțin ca răspuns la rugăciunile lor. Să-i imităm și noi, atunci când simțim că ne părăsește curajul! Ca urmare, în versetele 32-37 avem o nouă descriere minunată a Adunării în prospețimea dragostei dintâi. Fără pretenția de a reveni la acest fericit început, să ne străduim să trăim în spiritul său, lăsând deoparte egoismul nostru și prinzând toate ocaziile de a ne dedica fraților noștri.

Capitolul 4 începea printr-o conjuncție adversativă („dar”) care anunța intervenția vrăjmașului împotriva adevărului începând de afară. Capitolul 5 se deschide printr-un alt „dar”, care introduce lucrarea sa înăuntru, pentru coruperea Adunării. Și știm că de atunci Satan n-a încetat să fie activ în aceste două feluri. Duhul de imitație și dorința de a părea evlavioși i-au antrenat la minciună pe Anania și pe Safira. Petru îi mustră cu o sfântă indignare, iar ei sunt loviți imediat de mâna lui Dumnezeu. Soarta lor veșnică nu este aici în discuție. Este vorba de o manifestare a guvernării lui Dumnezeu. Sub pretext că suntem obiecte ale harului Său, să nu ne gândim cumva că Dumnezeu ar avea mai puțin deghust față de păcat; El este sfânt și astfel trebuie să fie copiii Săi (1 Petru 1.15-17). „Și mare frică i-a cuprins pe toți cei care au auzit” (v. 5). Este un sentiment pe care trebuie să-l cultivăm și noi față de Acela care ne citește gândurile cele mai tainice. Versetele 12-16 ne vorbesc despre minunile dragostei înfăptuite „prin mâinile apostolilor” și, de asemenea, ne arată că nu este suficient să-i admirăm pe cei credincioși; trebuie făcut pasul cu îndrăzneală pentru a ne alătura Domnului (v. 13,14). În Apocalipsa 21.8, fricoșii sunt cei dintâi numiți printre cei pierduți veșnic.

Marele preot și cei împreună cu el sunt plini de invidie văzând că niște oameni fără carte și care nu făceau parte din cler au un asemenea succes asupra mulțimilor. Mai ales saduchei, negând învierea, sunt deosebit de înverșunați împotriva apostolilor care o vestesc pe cea a Domnului Isus (v. 17; cap. 4.1,2). Neputând să-și impună autoritatea în alt mod, ei îi aruncă în închisoare pe acești oameni pe care nu ajung să-i facă să tacă. Domnul însă trimite un înger pentru a-i elibera pe slujitorii Săi, care imediat se întorc să dea învățătură în templu. Mai-marii sunt informați și îi fac să se înfățișeze înaintea sinedrului. „Vreți să aduceți asupra noastră sângele Omului acestuia”, le spun ei, deși, în fața lui Pilat, ei înșiși împreună cu tot poporul au cerut ca sângele Lui să fie asupra lor și asupra copiilor lor (Matei 27.25). Apoi le ordonă încă o dată să tacă. „Trebuie să ascultăm de Dumnezeu mai mult decât de oameni”, răspund Petru și apostolii (v. 29; vezi cap. 4.19). Și încă o dată dau o și mai strălucită mărturie despre glorioasa înviere a lui Isus, „Domn și Mântuitor”, ca și despre iertarea de păcate prin El.

De data aceasta, pentru a-i elibera pe ai Săi, Dumnezeu nu Se mai folosește de un înger, ci de un renumit fariseu (sectă opusă celei a saducheiilor), numit Gamaliel. Era un învățător cunoscut și respectat printre iudei. Cu moderație, servindu-se de exemple pe care fiecare le cunoștea, el îi îndeamnă pe colegii lui la a avea răbdare, pentru că sfârșitul urma să arate dacă această lucrare era de la oameni sau de la Dumnezeu. De altfel, niciodată nu este greu să distingi de ce parte se află cei care pretind a fi cineva (v. 36). Nu tot așa era însă cu apostolii. Recunoscând că prin ei înșiși nu erau nimic, ei dădeau toată gloria Numelui lui Isus, pe care nu încetau să-L vestească (cap. 3.12; 4.10). Domnul îi prevenise altădată pe ucenici că se va pune mâna pe ei, că vor fi persecutați, predați sinagogilor și închiși (Luca 21.12). Într-adevăr, toate aceste încercări nu întârzie să vină (v. 17-32), iar de atunci, ele n-au încetat să fie partea celor credincioși, aici sau acolo. Noi îi mulțumim adesea Domnului că ne-a cruțat de persecuțiile care fac ravagii în alte țări. Să nu uităm însă că a suferi pentru Numele Său este o onoare. Apostolii se bucură că au fost socotiți vrednici de aceasta (v. 41; comp. cu 1 Petru 4.19; Matei 5.11,12).

Tabloul armonios din capitolele 2.42 și 4.32 este deja umbrat. Un murmur (o reclamație pe care nu îndrăznim să o formulăm cu glas tare) se înalță din mijlocul ucenicilor. Să veghem încât să facem să tacă în noi astfel de murmure de nemulțumire sau de invidie, pentru că, prin ele, „nemicitorul” vrea să tulbure comuniunea copiilor lui Dumnezeu (citiți 1 Corinteni 10.10). Pentru a îndrepta lucrurile ajunse în această stare, sunt aleși slujitori. Noi nu ne-am fi gândit că, până și pentru a sluji la mese, se cuvine să fim „plini de Duh Sfânt” (v. 3). Și totuși, aceasta este starea normală a creștinului și ea ar putea fi și a noastră, dacă o dorim. Însă nu așa cum cred unii, cerând ca Duhul Sfânt să mai vină o dată, pentru că El este deja în cel credincios, ci lăsându-L în deplină libertate în tot templul inimii noastre. În special la Ștefan, Duhul strălucește sub trei caractere: „de putere, de dragoste și de chibzuință” (sau de înțelepciune: v. 8 și 10; comp. cu 2 Timotei 1.7). Lucrările (v. 8) și cuvintele (v. 10) acestui om al lui Dumnezeu închid gura vrăjmașilor lui, care nu pot face altceva decât să tocmească martori mincinoși împotriva lui (comp. cu Matei 26.59). Fața lui însă strălucește deja de o frumusețe cerească (v. 15).

Ștefan nu profită de posibilitatea pe care i-o dă marele preot de a se justifica pe sine față de acuzațiile false care i se aduc. Duhul Sfânt de care este umplut îi dictează „chiar în acel ceas” ce trebuie să răspundă (Luca 12.11,12). El se va folosi de istoria lui Israel pentru a le prezenta căile lui Dumnezeu și credincioșia Sa în același timp cu infidelitatea poporului. Într-adevăr, această istorisire, care ocupă un spațiu important în Cuvântul lui Dumnezeu, prezintă, sub formă de „pilde” (sau imagini, tipuri), învățături destinate să servească drept avertismente (1 Corinteni 10.11). Avraam fusese chemat de Dumnezeul gloriei și ascultase (Evrei 11.8). El luase prin credință promisiunile pe care Dumnezeu i le făcuse înainte de nașterea lui Isaac. Descendenții lui trebuia să stea un timp în Egipt, să sufere robia, apoi să iasă de acolo și să slujească Domnului în țara promisiunii. „Îmi vor sluji” (v. 7) – ce cuvinte menite să atingă conștiința acestui popor nesupus și răzvrătit! Istoria lui Iosif, respins de frații lui, apoi înălțat de Faraon, ilustrează într-un mod remarcabil atât ura iudeilor împotriva lui Hristos, cât și poziția glorioasă pe care Dumnezeu l-a dat-o după ce îl eliberase „din toate necazurile lui” (v. 10).

Ștefan fusese acuzat că rostise „cuvinte de hulă împotriva lui Moise” (cap. 6.11). Vedem însă, din contră, cu ce venerație deosebită vorbește el despre acest patriarh! Frumusețea pe care Dumnezeu o vedea în acel copil încă de la naștere (v. 20), mai târziu puterea lui în cuvinte și în fapte (v. 22), dragostea pentru frații lui care l-a îndemnat să-i cerceteze (v. 23), incapacitatea de a fi înțeles, cu care este întâmpinat din partea lor când a vrut să-i elibereze (v. 25,35) sunt tot atâtea trăsături care ar fi trebuit să poarte privirea poporului spre Mântuitorul pe care L-au respins. De altfel, însuși Moise vestise venirea Sa, îndemnându-i să asculte de El (v. 37). Și Petru, înainte de Ștefan, citase deja Deuteronom 18.15 în cuvântarea sa din cap. 3.22. Dublă mărturie despre împlinirea Scripturilor! Poporul însă s-a arătat nesupus și idolatru încă de la începutul istoriei sale și, în pofida celor mai mari dovezi de dragoste și de răbdare din partea lui Dumnezeu, caracterul său natural nu s-a schimbat. Așa sunt și sărmanele noastre inimi. Cât de departe ne-am putea întoarce printre amintiri, chiar până în frageda noastră pruncie, vom regăsi neascultarea și pofta. Numai puterea lui Dumnezeu a putut să ne dea o altă natură.

Ștefan își încheie mărturia. Deși înfățișat ca acuzat înaintea sinedrului, din contră, el face, din partea lui Dumnezeu, o aspră judecată asupra acestui popor cu gâtul înțepenit (vezi deja Exod 32.9; 33.3...). „Voi întotdeauna vă împotriviți Duhului Sfânt”, le spune el, cel plin de Duh. Ce contrast între pacea ucenicului, absorbit de viziunea glorioasă a lui Isus stând în picioare la dreapta lui Dumnezeu, și turbarea vrăjmașilor lui! Această turbare se extinde, fără nici măcar o înscenare de judecată, la crima care va antrena, pentru multe secole, respingerea iudeilor ca națiune și risipirea lor pe tot pământul. Comparând ultimele cuvinte ale acestui om al lui Dumnezeu (v. 59,60) cu cele ale Domnului pe cruce (Luca 23.46 și 34), remarcăm încă o dată cât de mult se aseamănă ucenicul cu Stăpânul spre care își fixase ochii. Această crimă este concluzia tragică a istoriei poporului răzvrătit, relatată de Ștefan. El o semnează cu propriul sânge, devenind, după lunga listă a profeților persecutați (v. 52), primul martir al Bisericii (citiți 1 Tesaloniceni 2.15,16). Și exact această scenă introduce, în chip magistral, dispensația Bisericii – caracterizată de prezența Duhului Sfânt pe pământ (Ștefan era plin de Duh Sfânt) și de prezența lui Hristos glorificat la dreapta lui Dumnezeu, după cum îl descrie martorul credincios.

Domnul le poruncise ucenicilor: „Veți fi martorii Mei atât în Ierusalim, cât și în toată Iudeea și Samaria și până la marginea pământului” (cap. 1.8). Până aici ei împliniseră doar prima parte a acestui ordin. Pentru a-i face să urce la etapa următoare, Domnul recurge, în înțelepciunea Sa, la un mijloc dureros: persecuție (căreia moartea lui Ștefan i-a tras semnalul). Ea are ca rezultat risipirea celor credincioși și, în consecință, purtarea evangheliei în locuri îndepărtate. Astfel, un vânt neplăcut are adesea efectul fericit de a semăna departe semințele bune. Evanghelistul Filip (ales sau numit în cap. 6.5) coboară în Samaria pentru a-L predica pe „Hristosul”: nu o doctrină, ci o Persoană (v. 5; comp. cu v. 35). Câtă putere ar avea mărturia noastră dacă, în loc de a prezenta numai adevăruri, am vorbi celor din preajma noastră de Acela de care ne este (...sau ar trebui să ne fie) plină inima! Astfel, acești samariteni, disprețuiți și respinși de către iudei, de acum iau parte împreună cu ei la botezul și la darul Duhului Sfânt. Nici nașterea, nici meritele, nici banii – cum credea Simon vrăjitorul – nu pot să asigure cuiva acest privilegiu. Totul decurge din harul integral al lui Dumnezeu.

Filip urma să devină instrumentul unei mari lucrări în Samaria. Ce mare trebuie să fi fost astfel mirarea lui când a primit ordin să-și părăsească câmpul de lucru, pentru a merge pe un drum pustiu! Ce loc neobișnuit, într-adevăr, pentru a vesti acolo evanghelia! Cu toate acestea, el ascultă fără să discute. Și iată că pe acolo trece carul unui înalt ministru african, care făcuse o lungă călătorie pentru a se închina la Ierusalim. Cum însă ar fi putut el să-L găsească pe Dumnezeu în această cetate în care Fiul Său fusese respins? Acest om aduce totuși o comoară, infinit mai mare decât cea a reginei lui (v. 27): o porțiune din Sfintele Scripturi. Și Dumnezeu l-a condus în lectura sa până în inima cărții Isaia: la capitoul 53. Astfel, totul a fost pregătit înaintea slujitorului Domnului. Etiopianul învață prin el să-L cunoască pe Isus. El poate fi botezat și-și poate continua drumul „bucurându-se” (v. 39), pentru a deveni, ne place să ne gândim, un mesager al harului în țara sa îndepărtată. Nu sunt evangheliști doar aceia care se adresează mulțimilor. Să începem prin a fi ascultători în special în deplasările noastre. Domnul va permite atunci ca și noi să întâlnim pe drum, chiar la momentul potrivit, pe cineva căruia vom avea ocazia să i-L vestim pe Isus.

Capitolul 8.3 menționa un tânăr numit Saul ca fiind dușman deosebit de înverșunat al creștinilor. Potrivit propriilor cuvinte, el era „un hulitor și un persecutor și un batjocoritor”, pe scurt, cel dintâi dintre păcătoși (1 Timotei 1.13,15). Puterea lui Dumnezeu însă îi va smulge lui Satan unul dintre cele mai bune instrumente și-l va înrola în propriul Său serviciu. Nemulțumindu-se cu a-i chinui doar pe creștinii din Ierusalim, Saul, în furia și în fanatismul său, împinge persecuția până în cetățile unde se întinsese lucrarea (comp. cu cap. 26.11). Iată-l că se îndreaptă spre Damasc, având în mână o imputernicire de la marele preot și în inimă, o ură neîmblânzită împotriva ucenicilor lui Hristos. Dar, pe drum, în plină amiază, deodată este orbit de o lumină orbitoare, aruncat la pământ și înțelege, ne imaginăm cu ce înfricoșare, că Cel care-i vorbește de sus, din glorie, era acest Isus pe care-L înfrunta în uceniile Lui. Pentru că Domnul Se identifică cu iubii Lui răscumpărați; ei fac parte din El însuși! Saul este condus la Damasc, în timp ce în inima lui se împlinește o lucrare profundă. Domnul îi dă lui Anania misiunea să-l viziteze pe noul convertit, să-i deschidă ochii și să-l boteze.

Odată convertit, Saul și începe să predice Numele pe care-L combătuse atât de mult până atunci (v. 20). Cu toate acestea, îi vor fi necesari încă mulți ani de pregătire în vederea lucrării care va fi a lui, potrivit versetului 15. Tineri credincioși, nu așteptați să aveți multe cunoștințe, pentru a le vorbi altora despre Domnul Isus! În același timp însă, nu vă gândiți că este de ajuns doar să fiți mântuiți, pentru a putea întreprinde imediat o lucrare, nu contează care! Pavel a avut nevoie de un timp de retragere în Arabia (Galateni 1.17), apoi de o nouă perioadă de anonimat la Tars (Fapte 9.30; 11.25), înainte de a fi chemat să ducă evanghelia la națiuni împreună cu Barnaba. Abia după paisprezece ani de la convertirea lui, ceilalți apostoli îi dau „mâna dreaptă a comuniunii” (Galateni 2.9) pentru lucrarea printre națiuni. Patru frumoase trăsături își pun amprenta peste adunări în acest timp de început: pacea, zidirea, o teamă sfântă, precum și creșterea făcută prin acțiunea divinului Mângâietor (v. 31). Duhul Sfânt este întotdeauna cu noi pentru a ne face să purtăm și noi marca acestor caractere. Capitolul se încheie cu vindecarea lui Enea și cu învierea Dorcăi: două minuni, făcute prin Petru, care sunt mijlocul de a aduce suflete la Domnul și de a-i face pe ucenici să se bucure de mângâierea Duhului Sfânt.

Acest capitol are o importanță deosebită pentru noi, care aparținem națiunilor. Într-adevăr, vedem aici cum Petru le deschide națiunilor porțile Împărăției cerurilor (Matei 16.19). Trebuie remarcat cu câtă grijă și cu cât har i-a pregătit Dumnezeu pe de o parte pe slujitorul Lui, iar pe de altă parte pe Corneliu, pentru întâlnirea care avea să aibă consecințe atât de binecuvântate pentru Corneliu, ca și pentru noi. Revelația de la Dumnezeu îi găsește și pe unul și pe celălalt în aceeași fericită ocupație: rugăciunea. Reținerile lui Petru de a mânca însă din conținutul acelei mari pânze coborâte din cer ne ajută să înțelegem câte prejudecăți iudaice erau înrădăcinate chiar și în ucenici și cât de superior se credea un israelit față de un păgân. Prin această viziune, Dumnezeu voia să-i spună slujitorului Său să nu mai facă discriminare între un popor „curat” și națiuni necurate. Toți, iudei și națiuni, sunt păcătoși întinați „închiși în necredință (sau în neascultare)” pentru a deveni obiecte ale aceleiași îndurări (Romani 10.12; 11.30-32). Să ne păzească Dumnezeu de a fi părtinitori (v. 34), considerându-i pe unii ca fiind mai puțin vrednici decât alții să primească evanghelia! Noi nu avem de ales, ci de ascultat.

Dumnezeu folosește mijloace diferite pentru a aduce sufletele la a-L cunoaște pe El; convertirea etiopianului (cap. 8), a lui Saul (cap. 9) și a lui Corneliu (cap. 10) nu se aseamănă deloc între ele. În acești trei oameni îi putem recunoaște pe descendenții celor trei fii ai lui Noe: din Ham, popoarele africane și asiatice; din Sem, Israel și unele popoare orientale, iar din Iafet, națiunile Nordului și ale Occidentului. „Oricine crede” în Isus Hristos „primește iertarea păcatelor”: acesta este de acum înainte mesajul universal, adresat către „orice seminție și limbă și popor și națiune” (v. 43; Apocalipsa 5.9). În persoana lui Corneliu, cei „de departe” (Efeseni 2.17) aud deci, la rândul lor, „Evanghelia păcii prin Isus Hristos” (v. 36; cap. 2.39; Efeseni 2.17). Ce glorioase vizite, într-adevăr, pentru această casă până atunci păgână! Un înger (v. 3); Petru și frații care-l însoțesc, aducând mesajul evangheliei; de asemenea, și mai presus de toate, Duhul Sfânt care tocmai își va pune pecetea pe acești noi convertiți, mărturisind credința și calitatea lor de copii ai lui Dumnezeu! Cum să nu fie recunoscută prin acest semn public voia harului lui Dumnezeu? Petru nu poate decât să o confirme prin semnul botezului creștin (v. 48).

Să nu judecăm niciodată după aparențe, nici după împrejurările pe care nu le cunoaștem decât parțial! Un creștin care ne-a surprins prin comportamentul său se poate totuși să fi acționat în ascultare de Domnul. Așa era cu Petru atunci când intrase la Corneliu și mâncase cu el. Aceste detalii erau tot ce voiseră să rețină „cei din circumcizie” (v. 2), deși în casă se petrecuseră evenimente extraordinare, pe care apostolul le va relata acum. Mântuirea națiunilor fusese vestită încă din Vechiul Testament (de exemplu, Isaia 49.6; 65.1). Petru însuși făcuse referire la aceasta în prima lui cuvântare (cap. 2.21,39). Cu toate acestea, pentru a înlătura prejudecățile fraților de la Ierusalim, trebuiau dovezi categorice. Ele le sunt aduse prin această istorisire a lui Petru, confirmată de alți șase martori care l-au însoțit. Aflând cum a fost luminat apostolul și condus la Corneliu și mai ales cum Duhul Sfânt a coborât peste cei dintre națiuni, toți recunosc voia lui Dumnezeu și îi dau glorie. Să ne bucurăm de această favoare care s-a extins până la noi și, dacă nu am făcut-o până acum, să ne grăbim să primim și noi „pocăința spre viață” (v. 18).

Poarta harului, închisă pentru iudei ca popor al lui Dumnezeu prin moartea lui Ștefan, se afla deschisă pentru națiuni. Dintre greci se întorc la Domnul în număr mare (v. 20,21). Isus văzuse mai dinainte acest rod al lucrării Sale atunci când niște greci, în mod deosebit, doriseră să-L vadă (Ioan 12.20...). La Antiohia se înființează în acest timp o adunare prosperă în care, timp de un an, își exercită slujba Barnaba și Saul. Și, văzând viața acestor credincioși, li s-a dat numele Domnului lor: pentru prima dată ei sunt numiți creștini. Este o onoare ... și o responsabilitate să porți chiar numele lui Hristos. Din mulțimea persoanelor botezate care-și revendică frumosul nume de creștini, câți sunt oare creștini cu adevărat? Dragostea de frați a acestor credincioși din Antiohia se exprimă prin darurile trimise „spre slujire, fraților” din Iudeea, care erau pe punctul de a suferi din nou (v. 27-30). Cum Irod Agripa (cap. 12.1) este un demn succesor al lui Irod Antipa (Luca 13.31,32; 23.11 etc.) și al bunicului său Irod cel Mare (Matei 2), cruzimea și dorința de a fi plăcut (comp. v. 3 cu Marcu 6.26) îl incită la a-l ucide pe Iacov, fratele lui Ioan, apoi la a-l pune pe Petru în închisoare.

Nici lanțurile, nici cei șaisprezece soldați, nici intențiile criminale ale lui Irod nu-l pot împiedica pe Petru să doarmă liniștit în închisoare. Și, cu atât mai mult, niciun obstacol nu-L împiedică pe Domnul să-L elibereze pe slujitorul Său (Psalmul 121.4). Un înger îl trezește, apoi îl scoate din închisoare atât cu putere (v. 7 și 10), cât și cu o atitudine plină de bunăvoință, de atenție și de afecțiune (v. 8). Cât de ușor este totul atunci când lucrează Dumnezeu! El cunoștea „așteptarea” criminală a „poporului iudeilor” (v. 11), dar ascultase și „rugăciunile stăruitoare” ale adunării pentru Petru (v. 5) și acestea sunt cele care ies învingătoare. Ce trist de spus, când sosește împlinirea rugăciunii, cu apostolul în persoană, lipsește credința pentru a-l recunoaște! Cât de des se întâmplă să ne rugăm cu buzele, fără să așteptăm în mod real să primim ceea ce cerem! De câte ori încă ne îndoim, ... deși răspunsul este deja la ușă! Surd față de toate avertismentele divine, Irod își va pregăti o ureche îngăduitoare față de lingușirile celor din Tir și din Sidon care, din rațiuni politice, caută prietenia acestui ucigaș. El este lovit deodată, înaintea tuturor, de o moarte oribilă, în timp ce Cuvântul Celui împotriva Căruia luptase se răspândește mai mult ca niciodată (v. 24).

Aici începe o nouă diviziune a cărții Faptele Apostolilor. Adunarea din Antiohia devine punctul de plecare al lucrării care se va împlini printre națiuni. Barnaba și Saul sunt chemați, puși deoparte și pleacă însoțiți de rugăciunile adunării. Prima lor etapă este insula Cipru, de unde era originar Barnaba (cap. 4.36). Ajungând la Pafos, apostolii sunt convocați de proconsulul Sergius Paulus, cel mai înalt funcționar roman din insulă. Acest „om inteligent” (v. 7) îl cunoștea pe Dumnezeul iudeilor și dorea să audă Cuvântul Său. El însă era sfătuit de un personaj îngrijorător, de Elima, un magician iudeu (practicând deci o activitate detestabilă în ochii lui Dumnezeu: vezi Deuteronom 18.9,10) care profita de nevoile spirituale ale lui Sergius Paulus pentru a exercita asupra lui o influență nefastă. Împotrivirea acestui om are ca efect tocmai ceea ce el căuta să împiedice. Ea îi oferă lui Pavel (numit așa pentru prima dată) ocazia de a-i da proconsulului, prin pedepsirea profetului mincinos, o dovadă despre puterea Domnului. Elima este o imagine a poporului iudeu care, din cauza împotrivirii față de Duhul lui Dumnezeu, a fost orbit spiritual „până la un timp”, în favoarea națiunilor.

Apostolii, continuându-și călătoria, ajung în Pamfilia. Acolo însă Ioan (numit și Marcu: cap. 12.12) îi părăsește și se întoarce la Ierusalim. Credința lui nu era la înălțimea slujbei la care se angajase, nici pe măsura greutăților pe care le întrevădea. Nu este suficient să însoțești sau să imiți un slujitor al lui Dumnezeu. Chiar și într-o lucrare comună, fiecare are responsabilitatea sa proprie înaintea Domnului și nu poate merge decât însoțit de credința lui personală. Adresându-se iudeilor în sinagoga din Antiohia Pisidiei, Pavel, ca și Ștefan, amintește istoria lui Israel și arată cum Dumnezeu a împlinit, în Isus, promisiunile făcute lui David (Psalmul 132.11). Nu fusese David un antetip prețios al Mântuitorului care trebuia să descindă din el? (v. 23). Pentru că, în antiteză cu Saul, împărat potrivit cărnii, Dumnezeu își alesese în David un om după inima lui Dumnezeu, care împlinea toată voia Lui (v. 22)! Toate se potriveau de minune pentru a-L desemna pe Isus ca Mesia: mărturia lui Ioan după cea a tuturor profeților; împlinirea Scripturilor în moartea Sa, deși nicio vină de moarte nu fusese găsită în El (v. 28; Isaia 53.9) și, mai presus de toate, învierea Sa (v. 30).

„Dacă Hristos nu a fost înviat, atunci predicarea noastră ... este zadarnică”, le va scrie apostolul corintenilor (1 Corinteni 15.14). Nu ne miră deci să-l auzim insistând atâta asupra învierii Domnului Isus. Iudeilor, această înviere le demonstra că El era chiar Mesia cel promis, Acela despre care vorbeau Psalmul 16 și alte Scripturi (v. 34,35)! Păgânilor le confirma puterea lui Dumnezeu și iminența judecății Sale (cap. 17.31)! Nouă, celor credincioși, prezența în glorie a Mântuitorului nostru viu ne garantează că lucrarea Lui a fost acceptată de Dumnezeu pentru „îndreptățirea noastră” (Romani 4.25), că partea noastră este cerească (Coloseni 3.1,2), iar speranța noastră, „sigură și tare” (Evrei 6.18b-20). Ce trist că „Evanghelia” (v. 32) nu întâmpină din partea iudeilor disprețuitori decât împotrivire și batjocură (v. 45)! Atunci, la porunca Domnului, apostolii se întorc în mod solemn spre neamuri, confirmând că iertarea păcatelor este pentru oricine crede (v. 38,39). Acești iudei se judecau nevrednici de viața veșnică (v. 46). Aceasta era necredință, nicidecum smerenie! Domnul îi încadraseră sub imaginea fiului cel mare din parabolă (Luca 15.25...) care, prin egoismul său și prin propria îndreptățire, se priva pe sine însuși, în mod conștient și de bunăvoie, de bucuria din casa tatălui.

La Iconia, Cuvântul produce același dublu efect ca și în cazul precedent: credința, în dreptul unui mare număr, și împotrivirea, la alții. În ce-i privește pe apostoli, ei vorbesc cu îndrăzneală; și care este secretul curajului lor? Ei se sprijină pe Domnul, care și lucrează împreună cu ei, întărindu-le cuvintele prin semne și minuni (comp. v. 3 cu Marcu 16.20). Vindecarea făcută la Listra – după ce apostolii fuseseră izgoniți din Iconia – produce o impresie foarte puternică asupra acestor sărmani păgâni. Ei se pregătesc să se închine ca unor dumnezei în fața acestor oameni care, cu o zi înainte, în altă parte, erau căutați pentru a fi uciși cu pietre. În ochii apostolilor, aceasta era cum nu se poate mai rău. Îngroziți, îi invită pe acești idolatri să se întoarcă spre Dumnezeul cel viu (comp. cu cap. 12.22,23). Sentimentele mulțimii rezistă însă o nimica toată. Iudeii veniți din Iconia reușesc repede să le câștige, astfel că, atunci când aruncă cu pietre în Pavel, o fac în asentimentul tuturor. Păzit de Domnul, slujitorul credincios nu este nici înspăimântat, nici descurajat. Își continuă cu calm lucrarea, trecând încă o dată prin cetățile în care evanghelia fusese deja vestită. Această primă călătorie pentru evanghelie se încheie. Apostolii sunt gata să istorisească adunării toate lucrările glorioase pe care Dumnezeu le făcuse cu ei.

Credincioșii de origine iudaică care compuneau adunările de la Ierusalim și din Iudeea s-au arătat foarte bucuroși când au aflat de convertirea națiunilor; unii însă credeau că, pentru a deveni cineva creștin, mai întâi trebuia să se facă iudeu: adică să fie circumcis și să se supună legii. Pavel și Barnaba înțeleg imediat pericolul acestui raționament; este același cu acela care, mai târziu, îl va obliga pe apostol să le trimită galatenilor o scrisoare severă. Întoarcerea la robia legii – le spune el – nu înseamnă altceva decât a fi căzut din har (Galateni 5.1-6). Această chestiune risca să producă dezbinare la Ierusalim și la Antiohia. Dumnezeu însă conduce totul pentru ca ea să fie dezbătută la Ierusalim și astfel să fie păstrată unitatea adunării. Petru și apoi Iacov iau cuvântul și confirmă că națiunile și iudeii sunt mântuiți într-unul și același fel: prin harul Domnului Isus (v. 11). Trebuie să se păzească fie înrobiți sau tulburați de „cunoștințe elementare slabe și sărăcicioase” (Galateni 4.9). Există totuși porunci pe care Domnul le menține, pentru că ele sunt anterioare poporului Israel; sunt valabile pentru toate timpurile și pentru toate creaturile. Astfel, abținerea de la sânge datează de la potop (Geneza 9.4), iar respectarea căsătoriei, de la creație (Matei 19.4-8).

Apostolii și bătrânii adunați la Ierusalim se ocupă cu sârguință de problema care le este pusă înaintea. Toată adunarea este de acord cu concluziile lui Iacov (v. 22,25). Și scrisoarea pe care o trimit prin Iuda și prin Sila îi va liniști și îi va mângâia pe frații din Antiohia care fuseseră tulburați (v. 24). În același timp, vizita celor doi slujitori ai lui Dumnezeu contribuie mult la zidirea adunării (v. 32). Astfel, eforturile vrăjmașului de a aduce tulburare și dezbinare produc, în final, tocmai efectele opuse. Credința ucenicilor a fost întărită și legăturile comuniunii între adunări a devenit și mai strânsă; încă o dată cel rău a fost înșelat în lucrarea lui (Proverbe 11.18). Toate neînțelegerile fiind puse la punct, lucrarea Domnului poate fi reluată. Grijă plină de afecțiune a lui Pavel pentru adunările constituite în urma primei sale călătorii îl angajează la a o întreprinde pe a doua, pentru a vedea „cum se află” frații din punct de vedere spiritual (comp. cu 2 Corinteni 11.28). De astă dată însă, Barnaba nu va mai merge cu Pavel, din cauza unei neînțelegeri legate de Marcu, nepotul lui Barnaba. Mai târziu, Marcu va recâștiga încrederea apostolului și îi va fi „folositor pentru slujbă” (Coloseni 4.10; 2 Timotei 4.11).

Pavel se întoarce la Derbe și la Listra, unde se formaseră adunări în urma primei lui călătorii. Acolo facem cunoștință cu tânărul Timotei, al cărui nume înseamnă „onorat de Dumnezeu”. El fusese crescut în învățătura Sfințelor Scripturi de o mamă și de o bunică evlavioase (2 Timotei 1.5 și 3.15). Ce fericită pregătire pentru serviciul pe care-l va împlini de acum încolo împreună cu apostolul, „ca un copil pentru tatăl său” (Filipeni 2.22)! Exprimarea folosind persoana întâi plural, începând cu versetul 10, ne ajută să înțelegem că Luca, autorul cărții, este de acum cu ei. Privind harta, înțelegem că, după ce au încercat să meargă în stânga provinciei Asiei (zona Efesului), apoi în dreapta, în Bitinia, apostolul și însoțitorii săi au fost chemați de Duhul drept înaintea lor, în Macedonia, de cealaltă parte a Mării Egee. În fața ușilor închise, slujitorul ascultător trebuie să se ferească de a insista și să aștepte îndrumări de sus. Filipi este deci prima cetate din Europa care a auzit Evanghelia; iar prima întoarcere la Dumnezeu menționată este cea a Lidiei. Domnul îi deschisese inima ca să ia aminte... Să cerem Domnului să o deschidă și pe a noastră și să ne păzească de tot ce ne-ar abate atenția, ori de câte ori ne este prezentat Cuvântul.

Vindecarea slujnicei însuflețite de un duh satanic are drept urmare, pentru cei doi slujitori ai lui Dumnezeu, torturări și închisoare. Ce primire ciudată în Macedonia! – ar fi fost ei îndreptățiți să gândească, după ce fuseseră chemați aici ca „să ajute” (v. 9). Dar Pavel pune în practică ceea ce mai târziu le va recomanda creștinilor din această cetate: „Bucurați-vă totdeauna în Domnul” (Filipeni 4.4). Plin de răni, el este capabil, împreună cu Sila, să cânte în închisoare. Cu siguranță că niciodată acele ziduri sinistre nu mai răsunaseră de asemenea ecouri! De asemenea, ce mărturie dădeau acele cântări în fața celor care le ascultau! Cu cât împrejurările noastre vor fi mai dificile, cu atât mai mult pacea și bucuria noastră le vor vorbi celor din jur! Și adesea tocmai de aceea ne trimite Domnul necazuri. La această mărturie autentică, Domnul o adaugă pe a Sa, eliberându-i pe întemnițați. Tremurând în totul, temnicerul strigă: „Ce trebuie să fac ca să fiu mântuit?”. Răspunsul, minunat de simplu, se adresează oricărui suflet neliștit: „Crede în Domnul Isus ...” (v. 30,31). Apoi bucuria umple casa aceasta. După această noapte memorabilă, apostolii sunt eliberați în mod oficial și părăsesc cetatea, nu fără a-i îndemna din nou „pe frați”.

De la Filipi, Pavel și însoțitorii săi merg la Tesalonic, o altă cetate a Macedoniei. Câțiva iudei și mulți greci, printre care femei de seamă, primesc Cuvântul care le este vestit (1 Tesaloniceni 1.5). Cea mai mare parte dintre iudei însă, ei înșiși stârniți de Satan, agită poporul împotriva evangheliștilor. Nu ezită să recurgă la ajutorul unor oameni fără căpătâi, pe care de altfel îi disprețuiau (v. 5), nici să aducă înaintea magistraților argumentul folosit cândva în fața lui Pilat: „Nu avem împărat decât pe Cezarul!” (v. 7; Ioan 19.15). Timpul petrecut de Pavel la Tesalonic a fost deci scurt: aproximativ trei săptămâni. Dumnezeu însă l-a permis așa în folosul nostru. Pentru că, prin aceasta, apostolul s-a văzut obligat să-și completeze învățătura prin două epistole, atât de bogate în învățăminte pentru noi toți! La Bereea, iudeii dau dovadă de mai multă noblete și corectitudine. În loc să se lase orbiți de invidie (comp. cu v. 5), ei caută să-și întărească credința, cercetând zilnic Cuvântul, căruia îi recunosc autoritatea supremă (v. 11; comp. cu Ioan 5.39). Nu știm cum să-i îndemnăm îndeajuns, pe fiecare dintre tinerii noștri cititori, să urmeze acest exemplu (prezentat în special în pasajele pe care le cităm). Acesta este scopul – ca și titlul – acestor scurte meditații zilnice.

Rămas singur la Atena, Pavel nu este absorbit de monumentele și de sculpturile sale. Are inima strânsă și indignată, descoperind că această cetate, renumită pentru cultura sa, este plină de o idolatrie atât de cumplită. În piața publică, Pavel întâlnește filosofi din diferite școli, vestiți în toată lumea pentru înțelepciunea lor. Inteligența i-a fost dată omului pentru a putea discerne puterea veșnică și divinitatea Creatorului său (Romani 1.20); însă ignoranța acestor minți luminate confirmă că „lumea prin înțelepciune nu L-a cunoscut pe Dumnezeu” (1 Corinteni 1.21). El este în mijlocul lor un „Dumnezeu necunoscut” (v. 23). Începând cu «începutul», Pavel le vorbește despre „Domnul cerului și al pământului” (v. 24), care S-a descoperit de atunci nu numai prin creație, ci și prin răscumpărare. Acest Dumnezeu suveran „poruncește acum oamenilor ca toți, de pretutindeni, să se pocăiască” (v. 30). În felul acesta, nimeni (cu atât mai mult tu!) nu poate pretinde că această poruncă divină nu este pentru el. Curiozitatea intelectuală nu are nimic comun cu adevărata nevoie a sufletului. Unii dintre ascultători își bat joc de Pavel în mod deschis; alții amână pe mai târziu examinarea acelor chestiuni. Totuși, câțiva cred. Acestea sunt cele trei efecte ale evangheliei atunci când ea este predicată și astăzi încă o dată.

La Corint, Pavel are parte de bucuria de a-i întâlni pe soții iudei, Acila și Priscila. Aduși la Hristos, ei devin deosebiți de dragi apostolului, ei fiind gata să-și primejduiască până și viața pentru el, într-o împrejurare care nu ne este relatată (Romani 16.4). Corintul era renumit pentru corupția moravurilor și pentru luxul său. Apostolul și prietenii săi, nevrând să depindă de aceste bogății, dau un exemplu în aceasta, lucrând cu mâinile lor (1 Corinteni 9.15,18; 2 Corinteni 11.8,9). În fața împotrivirii iudeilor, Pavel se „dezleagă” de responsabilitatea sa vizavi de ei și le afirmă că se întoarce spre națiuni (v. 6). Romani 9.2-5 ne ajută să înțelegem însă cât suferă pentru că trebuie să le vorbească astfel. Dar Domnul își încurajează slujitorul, descoperindu-i că, dacă poporul Său pământesc nu răspunde potrivit așteptărilor Sale, El are în această cetate „mult popor” pentru cer (v. 10). Într-adevăr, din această cetate depravată, El Se va bucura să strângă un mare număr de credincioși, după cum confirmă cele două epistole care le vor fi adresate. Încă o dovadă că nici bogățiile, nici plăcerile din această cetate în care nu lipsea nimic nu pot satisface adevăratele nevoi ale inimii omului!

Uneltirile iudeilor și acuzațiile lor înaintea lui Gallio nu-l împiedică pe Pavel să-și continue lucrarea la Corint. Domnul îl protejează, potrivit promisiunii Sale (v. 10). Apoi el se pune la drum, trece prin Efes, unde îi lasă pe Acuila și pe Priscila, coboară la Ierusalim prin Cezareea, încheindu-și, în sfârșit, la Antiohia, cea de-a doua călătorie misionară (vezi harta de la sfârșitul Bibliei). Iar de la versetul 23 începe cea de-a treia călătorie a neobositului apostol. El trece din nou prin Frigia și prin Galatia (vezi cap. 16.6), unde se formaseră adunări care-i vor hrăni multe temeri (Galateni 1.2; 4.11). Chiar în acest timp sosește la Efes un alt slujitor de-al lui Dumnezeu. Este Apolo, lucrător remarcat prin „darul vorbirii” și prin puterea sa de a prezenta Cuvântul, consecințe ale înflăcăării lui (v. 25) – pentru că nu poți vorbi bine decât despre lucrurile care-ți umplu inima (Matei 12.34,35). În plus, el îi învață cu râvnă și cu îndrăzneală „cele despre Isus”. Darurile personale nu-l împiedică însă pe Apolo să primească cu smerenie de la Acuila și de la Priscila adevărurile pe care încă nu le cunoștea. El este prompt să asculte, de aceea lucrarea lui în Ahaia, unde se va duce după aceasta, nu va avea decât de câștigat.

Credincios promisiunii făcute (cap. 18.21), apostolul sosește la Efes, capitala provinciei Asia. Va rămâne aici trei ani (cap. 20.31), succedându-l pe Apolo, în timp ce, la Corint, Apolo „udă” ceea ce apostolul sădise (cap. 18.27,28; 1 Corinteni 3.6). Nu vedem între acești slujitori ai lui Dumnezeu nici gelozie, nici vreun gând de revendicare a vreunui câmp special din lucrare. Botezul lui Ioan, singurul cunoscut de acești efeseni, îi pregătea pe iudeii pocăiți să primească un Mesia împărățind pe pământ. Creștinul, dimpotrivă, are o poziție cerească; el este pus, prin Duhul Sfânt, în relație cu un Hristos mort și înviat – adevăr subliniat într-un mod cu totul special de Epistola către Efeseni. Cuvântul Domnului „creștea și se întărea” (v. 20) nu numai prin minunile făcute de apostol, ci și prin autoritatea Sa asupra inimilor. Cuvântul îi determina pe acești credincioși să mărturisească ceea ce făcuseră și să renunțe în mod public la practicile de vrăjitorie. Plini de „dragostea dintâi” (Apocalipsa 2.4), acești efeseni nu vor să aibă deloc comuniune cu „lucrările neroditoare ale întunericii” (Efeseni 5.11). Dragi prieteni, își arată Cuvântul lui Dumnezeu puterea în lume prin roade vizibile și în viețile voastre?

Se afla la Efes un templu încărcat de splendoare, închinat zeiței Diana, socotit printre faimoasele «șapte minuni ale lumii antice». Vizitarea acestui templu, precum și miniaturile de argint vândute acolo ca amintiri aduceau mari venituri artizanilor cetății. Și, cum predicarea evangheliei nu putea să ducă decât la declinul comerțului lor, îi vedem pe acești meșteri cum se asociază pentru a-și susține interesele, dând, cu ipocrizie, un pretext religios acțiunilor lor (comp. cu Apocalipsa 18.11). Este atât de trist să vedem că încă și astăzi multe persoane, în loc să caute cu stăruință adevărul, sunt preocupate de prosperitatea lor materială (v. 25) sau de părerile altora! Zgomote imense se înalță în favoarea zeiței ... acestea doar pentru a demonstra că era incapabilă să arate că este „mare” și deci că nu se putea apăra singură (comp. cu 1 Împărați 18.26-29). Deși se crede mai evoluată și mai luminată ca altădată, lumea n-a făcut altceva decât să-și schimbe zeii, în timp ce inimile nu s-au schimbat. Mulțimile astăzi se închină idolilor stadioanelor, ai spectacolelor și ai muzicii... și îi urmează, pentru că pe aceștia îi găesc oferți de stăpânitorul acestei lumi, maestru în arta de a îndepărta sufletele oamenilor.

Manifestarea ostilă de la Efes îl conduce pe Pavel la a părăsi această cetate (comp. cu Matei 10.23). După ce s-a dus în Grecia, trecând prin Macedonia, se întoarce pe același drum și ajunge la Troa. Istorisirea care urmează (v. 7-12) confirmă că cina se celebra, ca și astăzi, în ziua întâi a săptămânii. Suntem șocați de somnul lui Eutih din timpul predicării apostolului. Dar oare nu ne vorbește Pavel și nouă atunci când citim epistolele lui? Câtă atenție acordăm noi acestora? Accidentul grav care se produce ne arată, din punct de vedere moral, unde poate conduce indiferența față de Cuvânt: la cădere și la o stare de moarte. Harul lui Dumnezeu însă face aici o minune care oferă mângâiere. Privind această scenă, ne putem gândi prin analogie la istoria Bisericii responsabile. Somnul ei, căderea ei și moartea ei aparentă sunt rezultatul neglijării învățăturii apostolilor. Totuși, Domnul a îngăduit o trezire, urmată de hrănire și de mângâierea alor Săi, în așteptarea zorilor marii plecări (v. 11). Pavel părăsește Troa, mergând „pe jos”. Se alătură prietenilor săi la Asos, de unde reia calea mării spre Ierusalim.

La Milet, Pavel îi cheamă pe bătrânii adunării din Efes pentru a le da recomandările sale și pentru a-și lua rămas-bun. Le amintește ce a fost lucrarea lui printre ei și exemplul pe care și l-a fixat ca să li-l dea. Îi avertizează cu privire la pericolele dinăuntru (v. 29) și de afară (v. 30) care amenință adunarea. Cum să le facă față? Îi îndeamnă la veghere (v. 31), dar mai presus de toate îi încredințează harului lui Dumnezeu (v. 32). În ce-l privește, apostolul nu are decât un singur gând: să termine în credincioșie alergarea lui (este a lui personală; comp. cu 2 Timotei 4.7), precum și „lucrarea” (aceasta este a Domnului). Viața lui nu mai are alt sens și el este gata să o sacrifice pentru această Adunare pentru care vărsase deja multe lacrimi (v. 19,31; Coloseni 1.24). Dar ce erau acestea față de valoarea infinită pe care ea o are înaintea lui Dumnezeu? Pe El L-a costat nu mai puțin decât sângele Propriului Său Fiu (v. 28; 1 Petru 1.19). Apostolul găsește în acest preț incomensurabil motivul devotamentului său și îl reamintește administratorilor de la Efes, pentru a sublinia responsabilitatea lor. În încheiere, Pavel amintește unul dintre cuvintele Domnului Isus: „Este mai ferice să dai, decât să primești” (v. 35). Să-l putem pune și noi în practică, imitându-l pe Acela care ne-a dat totul!

Dragostea frățească se manifestă pe tot parcursul acestei călătorii (v. 1,6,12...). La Tir, ca și la Milet, Pavel se desparte de frații săi după ce s-au rugat împreună în genunchi pe mal (v. 5; cap. 20.36,37). Duhul subliniază aici prezența copiilor, atât de dorită în adunări! La Cezareea, Pavel este găzduit la Filip, care se stabilise acolo după ce predicase în toate cetățile începând cu Azot (între care, fără îndoială, Lida și Iope: cap. 8.40; 9.32,36). Fiicele lui făceau o lucrare bună pentru Domnul, pe care totodată nu o exercitau în adunare (1 Corinteni 14.3,34). Ceea ce-l conduce pe apostol în această călătorie sunt afecțiunile lui, întotdeauna la fel de înflăcărate pentru cei din poporul său. El era purtătorul darurilor de la adunările din Macedonia și Ahaia și se bucura să le ducă el personal la Ierusalim (Romani 15.25...). Dar el nu ține cont nici de avertismentele Duhului (v. 4), nici de cele ale profetului Agab (v. 11; vezi cap. 11.28), nici de rugămințile fraților (v. 12). Nu ne putem permite să-l judecăm. Această istorisire însă ne este lăsată ca să ne învețe că, neascultând decât de sentimentele sale, chiar dacă acestea sunt bune, până și un apostol poate să se abată de la calea dependenței. Este o lecție serioasă pentru fiecare dintre noi.

Pentru a ajunge din Grecia la Roma, apostolul își propusese să treacă ... prin Ierusalim! (cap. 19.21). În pofida acestei abateri inoportune, „voia Domnului” se va împlini (v. 14). Doar calea pe care ne-o alegem singuri nu este niciodată simplă; ne putem aștepta să întâlnim pe ea tot felul de complicații. Pavel este invitat de bătrânii de la Ierusalim să „iudaizeze”, pentru a-i liniști pe credincioșii iudei, și astfel se găsește antrenat într-un mod contrar învățăturii sale. Ce încurcătură penibilă pentru el! Încă o dată vedem cât de mult erau legați creștinii de la Ierusalim de religia lor iudaică. Ei încercau să pună vinul nou în burdufuri vechi (Matei 9.17). Acestor israeliți zeloși pentru lege, Iacov, menționat în versetul 18, le vorbește despre o „lege a libertății” și despre „religia curată și neîntinată” (Iacov 1.27; 2.12) care constă nu într-o „curățire” a trupului (v. 24), ci în „a se păstra neîntinată de lume” și în „a-i cerceta” pe cei necăjiți „în necazul lor”. Pavel este aici ca prins într-un angrenaj. Frecventează templul și se supune ritualurilor cultului pentru a fi pe placul fraților. În zadar, de altfel, pentru că iudeii iau aceasta drept o provocare și caută să-l omoare, punând în mișcare „toată cetatea” (v. 30)!

Pavel a fost smuls din violența mulțimii prin intervenția comandantului garnizoanei romane. Acesta, după ce mai întâi l-a confundat cu un răufăcător vestit, s-a mai domolit, auzindu-l vorbind grecește, și i-a permis să se adreseze poporului. În fața poporului care păstra o liniște

solemnă, Pavel amintește că el avea, într-adevăr, un trecut foarte vinovat, dar într-un sens cu totul opus celui la care se gândeau iudeii. Înzestrat cu calități și cu avantaje puțin întâlnite, ... „evreu din evrei; după lege, fariseu” (Filipeni 3.5), reputația sa era a unui om pios și fără pată. Însă zelul său religios, asemănător celui care-i anima pe capii acestei mulțimi, l-a condus, în ciuda avertismentelor învățătorului său Gamaliel, la a lupta împotriva lui Dumnezeu (v. 3; cap. 5.39). „Eu sunt Isus Nazarineanul, pe care tu îl persecuți” (v. 8) este răspunsul cutremurător pe care l-a auzit din cer. Atingându-se de acești sărmani creștini, persecutându-i până la moarte, el de fapt lupta împotriva Fiului lui Dumnezeu. Dar, în loc să-l pedepsească pentru îndrăzneala lui nelegiuită, Domnul, în același timp în care îi reda vederea, îi deschidea și ochii inimii (Efeseni 1.18), făcând din acest om pus deoparte încă de la naștere un instrument credincios pentru El.

Noul convertit a pus două întrebări care se completau una pe alta: „Cine ești, Doamne?” (v. 8) și „Ce să fac, Doamne?” (v. 10). Cel de-al doilea răspuns îi este dat prin Anania, care adaugă: „Și acum, ce zăbovești?” (v. 16). Trei ani mai târziu, la Ierusalim, Pavel are privilegiul de a-l vedea pe „Cel Drept” și de a primi porunci din gura Sa (v. 17...). El însuși dorise să lucreze printre iudei, socotind că mărturia lui ar fi fost cu atât mai puternică, cu cât era cunoscut anterior ca un dușman înverșunat al adevărului (v. 19,20). El însă fusese pus deoparte pentru lucrarea printre națiuni (Galateni 1.15,16). Versetul 18 este de netăgăduit. Iudeii n-au primit niciodată mărturia apostolului. Comandantul este nevoit să-l scape din nou pe Pavel de furia gloatei. În momentul când va fi supus torturilor, Pavel declară, ca și în capitolul 16.37, că este născut cetățean roman. În Filipeni 3, considerând toate lucrurile ca o pierdere (Filipeni 3.7,8), avea să pună în valoare un alt drept de cetățenie: cerească (Filipeni 3.20). Pe aceasta nimeni nu o are prin naștere. Și nici nu poate fi cumpărată cu bani (v. 28). Această cetățenie o au numai aceia care au fost născuți din nou (Ioan 3.3).

Comandantul tot nu-și explică furia iudeilor împotriva unui om căruia nu-i găsește nimic de reproșat. Pentru a se lămuri, aduce prizonierul înaintea sinedrului. Un cuvânt abil al lui Pavel (dar oare era el rostit prin Duhul?) atrage de partea sa partida fariseilor. Învierea lui Isus Hristos era fundamentul doctrinei sale și, indirect, cauza împotrivirii iudeilor. Pavel însă nici nu mai are ocazia să pronunțe numele Mântuitorului său; a aruncat acest măr al discordiei între adversarii tradiționali – fariseii și saducheeii – și „o mare tulburare” se și stârnește în sinedriu. Încă o dată, comandantul trebuie să-l pună pe Pavel în siguranță. După toate aceste evenimente însă, apostolul, singur și descurajat, are nevoie de reconfortare. Domnul însuși îi face o vizită și stă lângă slujitorul Său (v. 11). Fără niciun reproș – dimpotrivă, recunoaște mărturia curajoasă pe care Pavel tocmai a dat-o la Ierusalim – El îl mângâie și îi aduce aminte de adevărata lui misiune: de a vesti mântuirea nu iudeilor, ci națiunilor. Va pleca la Roma cu această țință. De am putea face și noi neîntrerupt experiența că „Domnul este aproape” și că nu trebuie să ne îngrijorăm „de nimic” (Filipeni 4.5,6; 2 Timotei 4.17)!

De astă dată nu-l mai vedem pe Domnul intervenind în mod miraculos, ca la Filipi (cap. 16.26) sau ca în cazul lui Petru (cap. 12.7), pentru a-și elibera slujitorul. El conduce evenimentele folosindu-se de tânărul nepot al apostolului, de calitatea de cetățean roman a lui Pavel, precum și de disprețul orgolios al comandantului roman față de iudei ... căroră, fără îndoială, era mulțumit să le joace o farsă. Domnul promisesese slujitorului Său că el va da mărturie la Roma (v. 11). Toate uneltirile vrăjmașilor lui nu-l vor putea deci împiedica; mai degrabă vor contribui la aceasta, pentru că, într-adevăr, amenințările lor îl vor determina pe Lisias să-l trimită pe Pavel sub bună escortă la Cezareea – portul în care apostolul debarcase cu puțin înaintea – salvându-l astfel de comploturile iudeilor fanatici. Odată cu prizonierul, Lisias trimite și o scrisoare către guvernatorul Felix. Observăm cum expune cazul într-un mod avantajos pentru el, ascunzând greșala pe care era pe cale s-o comită (v. 27; cap. 22.25). Cu toate acestea, vina păgânilor aproape că pălește alături de vinovăția grozavă a iudeilor. Cei patruzeci de asasini legați cu blestem nu și-au putut ține, evident, jurământul și, prin aceasta, au chemat asupra capetelor lor acest blestem cu care se blestemaseră (v. 14).

Pavel se înfățișează înaintea lui Felix în prezența acuzatorilor. Aceștia au nevoie de un avocat cu atât mai elocvent, cu cât cauza lor este mai rea. Ce contrast izbitor între lingușirile (v. 3), apoi calomniile impertinente (v. 5; comp. cu Luca 23.2) ale oratorului Tertul și demnitatea lui Pavel în mărturisirea sa de credință însoțită de o prezentare sinceră a faptelor! O sectă (v. 5 și 14) este o grupare religioasă care face apel la un lider sau la o doctrină particulară, ori creștinul nu poate face apel decât la Hristos. Lumea religioasă însă etichetează ca fiind secte și adunările copiilor lui Dumnezeu care s-au despărțit de ea, dând ascultare Cuvântului. Ce contează!? Această expresie (ca multe altele) face parte din ocara pentru Hristos (Evrei 11.26). Ca și Pavel, credinciosul fidel are privilegiul de a fi asociat, în disprețul lumii, cu Cel care a fost Nazarineanul (v. 5b). Spre deosebire de lume, ceea ce căuta apostolul – și ceea ce ar trebui să ne preocupe și pe noi – era să aibă întotdeauna „o conștiință fără vină față de Dumnezeu și față de oameni” (v. 16). El se gândea la ziua învierii, când avea să dea socoteală Domnului de umblarea și de slujirea sa. Un adevăr cunoscut trebuie întotdeauna să aibă un efect moral. Cu cât mai impunător este motivul pe care-l aduce perspectiva „scaunului de judecată al lui Hristos” (2 Corinteni 5.9,10)!

În ciuda nevinovăției evidente a lui Pavel și a relei-credințe a acuzatorilor săi, Felix, pentru a nu-i supăra pe aceștia, a amânat cu lașitate hotărârea (v. 22). Dar el va amâna o hotărâre de altfel mult mai importantă: cea cu privire la sufletul său. Chemat pentru a discuta „despre credința în Hristos” (v. 24), Pavel prezintă un aspect al adevărului la care Felix nu se aștepta (v. 25). Cuvântul – fără a-i pătrunde în inimă – îi îngrozește conștiința împietrită prin iubirea de bani (v. 26). «Ne vom ocupa de acestea mai târziu», răspunde el evaziv (sau ocolind), lăsând să-i scape, poate pentru totdeauna, ocazia pe care i-o oferea Dumnezeu. În ciuda numelui său care înseamnă fericit, Felix a trecut deci pe lângă adevărata fericire. Să nu uităm niciodată că „vremea potrivită” este acum (2 Corinteni 6.2)! Doi ani se scurg; apostolul este încă în închisoare. Ura iudeilor însă nu s-a potolit. De-abia a fost înlocuit Felix cu Festus, că un nou complot este urzit, din care Domnul îl va scăpa pe martorul Său. Ca și la Felix (cap. 24.27) și la Pilat odinioară (Marcu 15.15), grija de căpetenie a lui Festus era „să câștige favoarea iudeilor” (v. 9). Pavel se vede din nou obligat să invoce dreptul său de cetățean roman, făcând apel la a fi judecat de împărat.

Agripa și Berenice (ca și Drusila, soția lui Felix – cap. 24.24) erau copiii lui Irod al III-lea (cap. 12.1), constituind cea de-a patra generație a acestei dinastii criminale. Vizita de complezență pe care o fac noului guvernator va fi pentru ei ocazia de a afla despre ciudatul său întemnițat. Înțelegem, din felul în care Festus rezumă problema, puținul interes pe care îl prezintă pentru el chestiunile religioase. Era vorba de „un oarecare Isus, mort...” (v. 19). Astăzi, Hristos nu este nimic mai mult pentru mulțime. Pavel însă afirma că Isus era viu și exact aceasta era, într-adevăr, ceea ce făcea toată diferența. Apostolul este deci introdus în mijlocul acestei curți întrunite „cu mare fast”. Potrivit cuvântului Domnului către Anania, el trebuia să fie „un vas ales”, care să-l poarte Numele înaintea împăraților (cap. 9.15). El era însă ambasadorul unui Împărat cu mult mai mare decât aceia înaintea căroră a fost chemat să se înfățișeze, „un ambasador în lanțuri”, cum se va numi el mai târziu, totuși uzând de îndrăzneală pentru a vorbi despre Domnul său, căci Cuvântul lui Dumnezeu nu era legat (Efeseni 6.20; 2 Timotei 2.9).

Pavel, chemat să dea mărturie înaintea împăratului Agripa, își întinde cu solemnitate brațele înlănțuite. Ca și în capitolul 22, el istorisește întâlnirea lui cu Domnul și condițiile în care i-a fost încredințată slujba pe care o avea. După ce i-au fost deschiși proprii săi ochi, el primește misiunea să-i deschidă pe cei ai oamenilor dintre națiuni, pentru ca și aceștia să aibă acces, prin credință, la lumina, libertatea, iertarea

păcatelor și partea cerească a sfinților (v. 18; comp. cu Coloseni 1.12,13). Împrejurările întoarcerii la Dumnezeu diferă între ele. Petru era în barca sa când și-a recunoscut starea de păcat; Levi era la biroul lui, iar Zacheu era într-un copac atunci când l-a chemat Domnul (Luca 5.10,27; 19.5). Etiopianul s-a întors la Dumnezeu când era în carul lui, iar temnicerul, în închisoare, la miezul nopții (cap. 8.27...; 16.29...). Pentru Pavel, dimpotrivă, era miezul zilei, în timp ce se afla pe drum (v. 13). Esențial este că fiecare poate spune unde și când l-a întâlnit pe Isus. Să nu ne sfiim, atunci când se ivește ocazia, să povestim despre întoarcerea noastră la Dumnezeu; aceasta nu-i o laudă, din moment ce trebuie în același timp să vorbim despre starea tristă în care am fost găsiți! Dimpotrivă, aceasta înseamnă să preamărim harul suveran care a vrut să ne smulgă de acolo.

Chemat de Isus Hristos la o lucrare de excepție printre națiuni, Pavel nu a fost neascultător ... (v. 19). Să nu fim nici noi, când este să împlinim slujbe mult mai modeste și mai simple, pe care Domnul ni le-a încredințat! Pentru Festus, om fără nevoi spirituale, vorbele lui Pavel sunt adevărate nebunii (v. 24). Într-adevăr, „omul natural nu primește lucrurile Duhului lui Dumnezeu, deoarece sunt nebunie pentru el” (1 Corinteni 2.14). Atunci apostolul se adresează direct împăratului, plin de respect, dar în același timp cu autoritatea pe care i-o dă Cuvântul (Psalmul 119.46). Agripa își ascunde stânjeneala, schimbând vorba (v. 28). Ce trist este că a fi aproape convins, aproape creștin, înseamnă totuși a fi în totul pierdut! Cine era de invidiat? Împăratul, sau sărmanul captiv? Conștient de înalta sa poziție înaintea lui Dumnezeu, Pavel, întemnițat al lui Isus Hristos, nu se gândește la coroana omului dinaintea lui, ci la sufletul acelui om. Să nu ne oprim nici noi la înfățișarea oamenilor, ci să ne gândim la soarta lor veșnică! Apostolul a apărut ca inculpat succesiv înaintea sinedriului, a lui Felix, a lui Festus și a lui Agripa. Mai trebuie să se înfățișeze înaintea Cezarului care, în această vreme, nu este altul decât sângherosul Nero.

Pentru a împiedica răspândirea Evangheliei, vrăjmașul a ridicat oameni împotriva lui Pavel. Acum se folosește de obstacole naturale pentru a-i bloca drumul. Mulți creștini se aseamănă cu o corabie, al cărei mers depinde de vântul care suflă. Dacă este cel „din sud”, care adie blând, totul merge bine; ei ridică ancora plini de curaj (v. 13). Când însă se întoarce, devenind potrivnic, ei, iată, navighează „încet”, „cu greu”, nu mai sunt capabili să înainteze (v. 7,8) și caută ici și colo adăpostul oamenilor împotriva greutăților (v. 4). În fine, când suflă furtuna unei mari încercări, ei nu mai pot ține drumul și sunt duși în derivă (v. 15). Vaporul însă își urmează ruta indiferent de vreme. Fie ca, mânați de o credință activă și fermă, să înaintăm mereu spre țință, în ciuda tuturor furtunilor! Deși era binevoitor cu prizonierul său, totuși centurionul s-a încrezut mai mult în proprietarul navei decât în ceea ce spusese Pavel (v. 11). Nu ni se întâmplă și nouă adesea să acordăm mai multă încredere sfaturilor și părerilor oamenilor, decât îndrumărilor Cuvântului și Duhului Sfânt? – iar aceasta, spre marea noastră pagubă (v. 10)!

Pavel este la fel de liniștit în mijlocul furtunii, ca și înaintea guvernatorilor și a împăraților. Uraganul nu-l împiedică să audă vocea Dumnezeului Căruia îi aparține și pe Care îl slujește (v. 23). Deși, când se află în încercare, oamenii manifestă adesea cel mai crunt egoism, el, apostolul mărinimos, se gândește la salvarea tovarășilor săi de călătorie. Îi încurajează prin Cuvântul Dumnezeului său, după care îi îndeamnă să ia din mâncare, nu înainte de a aduce mulțumiri lui Dumnezeu înaintea tuturor (1 Timotei 4.4,5). După multe peripeții și pierderea navei, ei au ajuns toți teferi și nevătămați în portul dorit (citiți Psalmul 107.25-30). Putem vedea în această corabie, jucărie la cheremul stihliilor, o imagine a Bisericii pe pământ. Plecată pe un timp favorabil, ea n-a întârziat să întâmpine vântul încercărilor și al persecuțiilor pe care Satan l-a stârnit împotriva ei. Lipsa de hrană, o perioadă de profund întuneric moral, recurgerea la tot felul de precauții, toate acestea au survenit pentru că vocea apostolilor – prin Cuvânt – nu a fost ascultată. Se apropie ziua; odată cu ea, naufragiul final al creștinătății de nume (prefigurată de navă)! Domnul însă îi cunoaște pe cei care sunt ai Lui din această Biserică care poartă Numele Său. Și niciunul dintre cei pe care l-a dat Tatăl nu va fi pierdut (2 Timotei 2.19; Ioan 17.12).

Dumnezeu a pus sentimente de omenie în inimile păgânilor din insula Malta (cum pusese în capitolul precedent în cea a centurionului Iulius: v. 2; cap. 27.3). Ei îi primesc și îi ajută pe naufragiați. În mijlocul acestora, Domnul găsește plăcere să-l facă cunoscut pe slujitorul Său prin intermediul unei minuni. Apostolul, care n-a socotit înjositor pentru demnitatea sa să strângă lemne pentru foc, este mușcat de o viperă și nu suferă niciun rău. Acesta era unul dintre semnele care trebuia să-i „însoțească” pe ucenici. Un altul era vindecarea bolnavilor prin punerea mâinilor (Marcu 16.17,18). Bunăvoința „barbarilor” din Malta își găsește repede răsplata. Toți bolnavii din insulă, începând cu tatăl lui Publius, sunt vindecați prin puterea lui Dumnezeu. Și ne-ar plăcea să credem că mulți dintre acei oameni au găsit și vindecarea sufletului. Astfel, împotrivirea vrăjmașului nu va avea alt efect decât semănarea seminței Evangheliei pe un pământ nou. Călătoria lui Pavel se încheie. Înainte de a duce câte ceva fraților săi de la Roma, el însuși este încurajat în comuniunea cu ei. Chiar și cel mai tânăr credincios poate fi un prilej de bucurie și de încurajare pentru un slujitor al lui Dumnezeu.

Abia ajuns la Roma, Pavel îi și convoacă pe cei mai de seamă iudei, cărora le explică condițiile întemnițării sale. Și, departe de a purta ranchiună pe cei din poporul lui, pentru tot răul pe care l-a suferit din partea lor, el le dă din nou și întotdeauna cel dintâi loc în predicarea evangheliei. Neobosit, de dimineața până seara, le prezintă adevărul, până în momentul în care ei pleacă (v. 25,29; citiți Evrei 10.38,39). Pavel stă doi ani prizonier la Roma. Va putea însă constata că împrejurările prin care trecuse „s-au întors mai degrabă spre înaintarea Evangheliei” (Filipeni 1.12). Oare nu în perioada acestei captivități a scris el mai multe epistole, printre care cea către Efeseni, cea către Filipeni, cea către Coloseni...? Noi nu le-am fi avut, dacă el ar fi fost liber să viziteze aceste adunări. De altfel, tocmai epistolele ne îngăduie să continuăm încă puțin călătoria prin istoria marelui apostol. Pentru că aici relatarea se întrerupe și cartea Faptele Apostolilor nu are încheiere – ca pentru a ne arăta că lucrarea Duhului Sfânt aici, pe pământ, nu s-a încheiat! Ea continuă, cât timp Biserica este pe pământ, în viața fiecărui credincios.

clickbible.org